

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
OBIEKTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ
LUBUSKIEGO PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
NA TERENIE MIASTA NA PRAWACH POWIATU
ZIELONA GÓRA
ZA 2016 ROK**

Gorzów Wielkopolski

marzec 2017 rok

Spis treści

I. Nadzorowane obiekty.....	3
II. Placówki nauczania i wychowania.	4
1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.	4
2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.	11
III. Domy pomocy społecznej.....	13
IV. Inne obiekty użyteczności publicznej.	14
Podsumowanie	15

I. Nadzorowane obiekty.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (jedn. tekst Dz. U. z 2015r. poz. 1412 z późn. zm.) sprawuje nadzór nad podmiotami, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Na terenie miasta Zielona Góra nadzorem sanitarnym objęte są:

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres
1.	Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa	ul. Lubuska 11 65 – 265 Zielona Góra
2.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Słowackiego 2 65 – 326 Zielona Góra
3.	Biuro Wystaw Artystycznych	Al. Niepodległości 19 65 – 048 Zielona Góra
4.	Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z/s w Świdnicy	ul. Długa 27 66 – 008 Świdnica
5.	Lubuskie Muzeum Wojskowe w Zielonej Górze z/s	Drzonów 54 66 – 008 Świdnica
6.	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	ul. Wyspiańskiego 21 65 – 401 Zielona Góra
7.	I Liceum Ogólnokształcące	ul. Kilińskiego 7 65 – 508 Zielona Góra
8.	III Liceum Ogólnokształcące	ul. Strzelecka 9 65 – 452 Zielona Góra
9.	V Liceum Ogólnokształcące	ul. Kingi 1 65 – 215 Zielona Góra
10.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 1	ul. Piastowska 9 65 – 515 Zielona Góra
11.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Sportowych	ul. Wyspiańskiego 21 65 – 036 Zielona Góra
	Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych	ul. Wyspiańskiego 21 65 – 036 Zielona Góra
12.	Zespół Szkół Ekologicznych	ul. Francuska 25a 65 – 943 Zielona Góra
13.	Zespół Szkół Budowlanych	ul. Botaniczna 50 65 – 392 Zielona Góra
	Warsztaty Zespołu Szkół Budowlanych	ul. Botaniczna 50 65 – 392 Zielona Góra
14.	Zespół Szkół Ekonomicznych	ul. Długa 5 65 – 401 Zielona Góra
15.	Zespół Szkół Elektrycznych i Samochodowych	ul. Staszica 2 65 – 175 Zielona Góra
	Warsztaty Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych	ul. Dolina Zielona 19 65 – 154 Zielona Góra

16.	Zespół Szkół Technicznych	ul. Wrocławska 65a 65 – 218 Zielona Góra
17.	Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego	ul. Botaniczna 66 65 – 392 Zielona Góra
	Internat Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego	ul. Botaniczna 74 65 – 392 Zielona Góra
18.	Bursa	ul. Botaniczna 60 65 – 392 Zielona Góra
19.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1	Al. Wojska Polskiego 116a 65 – 762 Zielona Góra
20.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2	Al. Wojska Polskiego 116d 65 – 762 Zielona Góra
21.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3	Al. Wojska Polskiego 116c 65 – 762 Zielona Góra
22.	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 4	Al. Wojska Polskiego 116b 65 – 762 Zielona Góra
23.	Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”	ul. Dzika 6 65 – 181 Zielona Góra
	Centrum Wychowania Komunikacyjnego i Politechnicznego (filia)	ul. Wyszyńskiego 17c 65 – 181 Zielona Góra
24.	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	ul. Drzewna 13 65 – 060 Zielona Góra
25.	Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego	ul. Staszica 2 65 – 175 Zielona Góra

II. Placówki nauczania i wychowania.

1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2016 roku przeprowadzono **15 bieżących kontroli sanitarnych** (III Liceum Ogólnokształcące, V Liceum Ogólnokształcące, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, Szkoła Podstawowa Nr 22 w Zespole Szkół Ekologicznych, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół Technicznych, Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, Internat Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, Bursa, Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Nr 1, Nr 2, Nr 3 i Nr 4, Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego). Przeprowadzono także **2 kontrole sprawdzające** (Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Sportowych) oraz **kontrolę interwencyjną** w związku ze zgłoszeniem dotyczącym niewłaściwych warunków pobytu uczniów w Internacie Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych.

Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz ocena warunków pobytu

dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomia stanowiska pracy ucznia, możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, higiena pracy umysłowej).

Szkoły.

▪ **III Liceum Ogólnokształcące, ul. Strzelecka 9, 65 - 452 Zielona Góra.**

Bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Pomieszczenia sanitarne i ich wyposażenie znajdowały się w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mieli zapewnione środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Meble edukacyjne i pozostałe wyposażenie sal było w dobrym stanie technicznym - 90% stolików i krzeseł posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W salach dydaktycznych wygoszparowano dla uczniów miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych.

Szkoła dysponuje dobrymi warunkami do zajęć sportowych, dzięki kompleksowi boisk oraz sali gimnastycznej pełnowymiarowej wraz z szatniami i zapleczem sanitarnym oddanej do użytku w 2016 roku po rozbudowie i modernizacji.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę (26 godzin tygodniowo) w gabinecie na terenie szkoły.

▪ **V Liceum Ogólnokształcące, ul. Kingi 1, 65 - 215 Zielona Góra.**

Liceum funkcjonuje w tym samym budynku co Gimnazjum Nr 3, jako odrębna placówka oświatowa. Bieżąca czystość i porządek pomieszczeń oraz otoczenia placówki w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono młodzieży właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne były w dobrym stanie technicznym. Wszystkie zakupione meble posiadały certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. Uczniom zapewniono możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach.

Ze względu na brak zaplecza sportowego na terenie szkoły, zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są w sali gimnastycznej oraz boisku wielofunkcyjnym należących do Gimnazjum Nr 3.

Pielęgniarka dostępna jest dla uczniów tylko jeden raz w tygodniu.

Oceniono również spełnienie wymagań dotyczących pracowni chemicznej. W pracowni chemicznej znajdowały się wymagane karty charakterystyki. Substancje chemiczne i ich mieszaniny były właściwie oznakowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta w zamkniętym pomieszczeniu i pojemnikach przystosowanych do tego celu. W widocznych i łatwo dostępnych miejscach znajdowały się regulaminy pracowni i regulamin bhp.

▪ **I Liceum Ogólnokształcące, ul. Kilińskiego 7, 65 - 508 Zielona Góra.**

W szkole została przeprowadzona kontrola w zakresie oceny warunków zdrowotnych

środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas kontroli stwierdzono m.in.:

- zły stan techniczny sufitu w pomieszczeniu pracy (warsztacie) konserwatora,
- brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin na stanowiskach pracy sprzątaczk i konserwatora,
- brak kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin na stanowiskach pracy sprzątaczk i konserwatora,
- brak instrukcji postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi na stanowiskach pracy sprzątaczk i konserwatora.

Wobec powyższego LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nakazującą usunięcie ww. uchybień. Ponadto w trakcie kontroli wydano zalecenie dotyczące ujęcia w ocenach ryzyka zawodowego na stanowiskach sprzątaczk i konserwatora szczegółowych informacji dotyczących narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i chemiczne.

▪ **Zespół Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, ul. Wyspiańskiego 21, 65 - 452 Zielona Góra.**

Szkoła zlokalizowana jest w dwóch budynkach: budynek A przeznaczony jest dla Liceum Ogólnokształcącego, natomiast budynek B udostępniono dla Szkoły Podstawowej Nr 10 i Gimnazjum wchodzących w skład zespołu szkół. Budynki przystosowane są częściowo do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy). Stan porządkowy skontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnych zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Meble i wyposażenie sal lekcyjnych znajdowały się w dobrym stanie technicznym. Wszystkie meble edukacyjne będące na wyposażeniu szkoły posiadały certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W szkole zapewniono uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w przystosowanych do tego celu szafkach.

Infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stanowią dwie sale gimnastyczne, hala sportowa wraz z szatniami i zapleczem sanitarnym, basen oraz dwa boiska wielofunkcyjne. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć wychowania fizycznego posiadał odpowiednie atesty i certyfikaty w 30%.

Oceniono również spełnienie wymagań dotyczących pracowni chemicznej. W pracowni znajdowały się wymagane karty charakterystyki. Substancje chemiczne i ich mieszaniny były właściwie oznakowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta w zamkniętych pomieszczeniach i pojemnikach przystosowanych do tego celu.

Podczas kontroli stwierdzono zacieki i odpryski farby na sufitach w sali dydaktycznej nr 304 w budynku A, w korytarzu komunikacyjnym na III piętrze przy pomieszczeniu sanitarnym dla dziewcząt w budynku A, pomieszczeniach sanitarnych: dla chłopców na II piętrze w budynku A oraz dla dziewcząt na II piętrze w budynku B; zacieki, ubytki tynku i odpryski farby na ścianach i sufitach w pomieszczeniach sanitarnych: dla dziewcząt

na III piętrze zlokalizowanym w budynku A oraz dla dziewcząt na III piętrze zlokalizowanym w budynku B; zacieki i odpryski farby na ścianach w sali nr 301 i 302 w budynku A oraz w pomieszczeniu sanitarnym dla chłopców na III piętrze w budynku B; zacieki na ścianach i sufitach w pomieszczeniu hali sportowej, szatni dla osób niepełnosprawnych nr 13 oraz sali gimnastycznej; a także brak wymaganej wentylacji w 10 salach lekcyjnych zlokalizowanych w budynku B. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. Kontrola sprawdzającą potwierdziła wykonanie wszystkich obowiązków wynikających z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. W dniu kontroli bieżąca czystość i porządek nie budziły zastrzeżeń.

Placówka zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z indywidualnego ujęcia wody (budynek szkoły podstawowej i gimnazjum, pływalnia oraz budynek internatu). Jakość wody w 2016r. w zakresie oznaczanych parametrów organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2016r. w zakresie higieny komunalnej skontrolowano także pomieszczenia pływalni. Stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian i sufitu w hali basenowej oraz w pomieszczeniu dozowania środków dezynfekcyjnych. Wydano decyzję zobowiązującą do usunięcia ww. uchybień oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. Placówka prowadzi badania wody basenowej zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez LPWIS w Gorzowie Wlkp. W 2016r. woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

▪ **Zespół Szkół Ekologicznych, ul. Francuska 25a, 65 - 943 Zielona Góra.**

Kontrolę sanitarną przeprowadzono w Szkole Podstawowej Nr 22 (wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ekologicznych). Budynek szkoły przy ul. Słowackiej 4 dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada podjazdy, windę i odpowiedni przystosowane pomieszczenia sanitarne. Otoczenie oraz wszystkie pomieszczenia szkoły w dniu kontroli utrzymane były w czystości i porządku. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono uczniom dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie sal lekcyjnych było w dobrym stanie technicznym. Meble edukacyjne oraz sprzęt sportowy posiadały stosowne certyfikaty (100%). W pomieszczeniach szkoły zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W ramach zajęć sportowych uczniowie korzystają z dwóch sal gimnastycznych, sali rekreacyjnej, siłowni, pływalni szkolnej z węzłem sanitarnym oraz kompleksu boisk sportowych wielofunkcyjnych. Dla najmłodszych dzieci wybudowano plac zabaw. Pomieszczenia bloku sportowego oraz sprzęt sportowy utrzymane były w dobrym stanie technicznym.

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (35 godzin tygodniowo).

W 2016r. w zakresie higieny komunalnej przeprowadzono kontrolę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pływalni. Stwierdzono wykonanie obowiązków ujętych w decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. z 2015r., tzn. doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego konstrukcją dachu hali basenowej oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne (szatnia 01). Bieżący stan sanitarny kontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

Placówka prowadzi badania wody basenowej zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez LPWIS w Gorzowie Wlkp. W 2016r. okresowo woda nie odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 09 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W każdym przypadku administrator pływalni podejmował działania naprawcze.

▪ **Zespół Szkół Ekonomicznych, ul. Długa 5, 65 - 401 Zielona Góra.**

Szkoła mieści się w budynku częściowo dostosowanym do potrzeb wynikających z niepełnosprawności uczniów – podjazd. Bieżący stan sanitarny w dniu kontroli nie budził zastrzeżeń, pomieszczenia utrzymane były w czystość i porządku. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Stan techniczny sprzętu i mebli edukacyjnych był dobry, w 60% meble posiadały certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W pomieszczeniach szkoły wygospodarowano miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych.

Placówka dysponuje dwiema salami gimnastycznymi oraz boiskiem wielofunkcyjnym. Sprzęt sportowy wykorzystywany podczas zajęć wychowania fizycznego posiadał atesty i certyfikaty gwarantujące bezpieczeństwo uczniów (100%).

W szkole znajduje się gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie szkoły (32,5 godzin tygodniowo).

▪ **Zespół Szkół Technicznych, ul. Wrocławska 65a, 65 - 218 Zielona Góra.**

Obiekt w dniu kontroli utrzymany był w czystość i porządku. Pomieszczenia sanitarne zachowane w dobrym stanie technicznym. Uczniowie mieli zapewnione środki higieny osobistej oraz stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Wyposażenie i meble szkolne w salach lekcyjnych były w dobrym stanie technicznym - tylko 30% stolików i krzeseł posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. Szkoła zapewnia uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów w szatni.

Infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stanowią: niepełnowymiarowa sala gimnastyczna wraz z zapleczem sanitarnym, siłownia oraz boisko wielofunkcyjne. Zaplecze sanitarne w sąsiedztwie sali gimnastycznej utrzymane było w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej.

Szkoła posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opieka zapewniona była przez pielęgniarkę 13 godzin tygodniowo.

- **Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego, ul. Staszica 2, 65 - 175 Zielona Góra.**

Placówka zajmuje się kształceniem osób dorosłych prowadząc kształcenie w formach szkolnych i pozaszkolnych, organizując kursy, szkolenia, egzaminy dojrzałości oraz egzaminy kwalifikacyjne na tytuły robotnika i mistrza w zawodzie. Zajęcia odbywają się w piątki, soboty oraz niedziele. Placówka nie posiada własnego budynku, korzysta z pomieszczeń należących do Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych. W dniu kontroli bieżąca czystość i porządek pomieszczeń i otoczenia nie budziły zastrzeżeń.

- **Zespół Szkół Elektronicznych i Samochodowych, ul. Staszica 2, 65 - 175 Zielona Góra.**

W 2016 roku Dyrektor szkoły poinformowała o wykonaniu obowiązku dotyczącego doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni sufitów w trzech salach dydaktycznych.

Do wykonania pozostaje obowiązek zapewnienia wymaganej przepisami wentylacji w 25 salach lekcyjnych w terminie do dnia 31 sierpnia 2017r.

- **Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, ul. Botaniczna 66, 65 - 392 Zielona Góra.**

Pismem z dnia 15 marca 2016 roku Dyrektor szkoły poinformował o wykonaniu obowiązku z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. dotyczącego zapewnienia wymaganej przepisami wentylacji w trzech salach lekcyjnych.

Natomiast na wniosek strony LPWIS w Gorzowie Wlkp. po raz kolejny przedłużył termin realizacji obowiązku: doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni dróg i przejść na terenie szkoły - do dnia 31 grudnia 2017r.

Placówki z pobytem całodobowym.

- **Bursa, ul. Botaniczna 60, 65 - 392 Zielona Góra.**

Pomieszczenia placówki w dniu kontroli utrzymane były w czystości i porządku. Zaplecze sanitarne znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Wychowankom zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. W placówce w dniu kontroli przebywało 267 wychowanków. Wychowankowie mają do dyspozycji 81 pokoi mieszkalnych 2, 3 i 4 - osobowych. Poza wyżej wymienionymi pomieszczeniami do dyspozycji wychowanków są trzy pokoje do nauki, cztery aneksy kuchenne, cztery sale telewizyjne, stołówka, pracownia plastyczna oraz siłownia. Wyposażenie tych pomieszczeń było we właściwym stanie technicznym, zapewniającym

bezpieczne używanie.

Czynności kontrolne potwierdziły wykonanie wszystkich obowiązków z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp., dotyczących doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców zlokalizowanych na parterze, I, II i III piętrze.

Jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej placówki zbadana w kierunku bakterii *Legionella sp.* odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

▪ **Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, ul. Wyspiańskiego 21, 65 - 036 Zielona Góra.**

Bieżący stan sanitarny obiektu w dniu kontroli nie budził zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Do dyspozycji wychowanków przeznaczono 74 pokoje mieszkalne, trzy i czteroosobowe, świetlicę oraz cztery pokoje do nauki. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie we właściwym stanie technicznym.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono wykonanie obowiązków zawartych w decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. dotyczących doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego korytarza komunikacyjnego, 17 pokoi mieszkalnych na I i III piętrze oraz pomieszczeń sanitarnych zlokalizowanych na parterze, I, II i III piętrze. Stwierdzono, że obowiązki zostały wykonane. W pomieszczeniach przeprowadzono prace remontowe polegające na usunięciu zacieków, uzupełnieniu ubytków farby, szpachlowaniu, tynkowaniu i malowaniu.

W 2016r. w obiekcie przeprowadzono również kontrolę interwencyjną dotyczącą braku bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnych oraz niskich temperatur w pokojach mieszkalnych wychowanków. Kontrola nie potwierdziła informacji zawartych w interwencji.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono badanie ciepłej wody z instalacji wewnętrznej Internatu. Wyniki badań wskazywały na początek kolonizacji sieci przez pałeczki *Legionella sp.* Po podjęciu przez placówkę działań naprawczych jakość ciepłej wody uległa poprawie, co potwierdziły wyniki badań wykonane w ramach kontroli wewnętrznej.

▪ **Internat Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, ul. Botaniczna 66, 65 - 392 Zielona Góra.**

Stan sanitarno-higieniczny placówki i otoczenia oraz bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Zaplecze sanitarne znajdowało się w dobrym stanie technicznym. Młodzieży zapewniono środki higieny osobistej oraz dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. W dniu kontroli liczba wychowanków wyniosła 106 (limit miejsc - 134). Wychowankowie zajmują 45 pokoi mieszkalnych, 1, 2, 4, 5 i 6 - osobowych. Pokoje mieszkalne wyposażone w łóżka, szafki nocne, szafy odzieżowe, krzesła, stoły i półki. Do dyspozycji wychowanków były również dwie świetlice oraz sala komputerowa.

Wyposażenie wszystkich pomieszczeń przeznaczonych dla młodzieży było w dobrym stanie technicznym.

▪ **Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Zielonej Górze:**

LPWIS na terenie miasta Zielona Góra nadzoruje aktualnie 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze, tj.:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 przy ul. Wojska Polskiego 116A,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 przy ul. Wojska Polskiego 116D,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 przy ul. Wojska Polskiego 116C,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4 przy ul. Wojska Polskiego 116B,

które funkcjonują w czterech wolnostojących budynkach.

Placówki wpisane są do rejestru Wojewody Lubuskiego i posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności.

W 2016 roku skontrolowano wszystkie obiekty. Stan sanitarno-higieniczny placówek oraz bieżąca czystość i porządek w dniu kontroli nie budziły zastrzeżeń. Wychowankowie wszystkich placówek mają zapewnione 1, 2, 3 i 4 - osobowe pokoje mieszkalne (wyposażone w sofę, szafy, szafki, biurka i krzesła), łazienki, aneksy kuchenne wraz z pokojami wypoczynkowymi. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie, tj. meble i sprzęt były w dobrym stanie technicznym, zapewniającym bezpieczeństwo zdrowotne dzieci. Na terenie placówek stworzono dzieciom miejsce do odpoczynku i zabawy.

Opieka zdrowotna zapewniona była codziennie przez pielęgniarkę. Wszyscy wychowankowie objęci są również opieką lekarza rodzinnego.

Pozostałe placówki.

▪ **Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, ul. Drzewna 13, 65 - 060 Zielona Góra.**

W 2016 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie oceny wykonania obowiązku nałożonego decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. dotyczącą zapewnienia wymaganej przepisami wentylacji w 5 pomieszczeniach terapeutycznych zlokalizowanych na I piętrze. Podczas kontroli stwierdzono, że obowiązek został wykonany w całości.

2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.

▪ **Stołówka w Zespole Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze, ul. Francuska 25a, 65 - 943 Zielona Góra.**

Stołówka produkuje obiady dla ok. 360 osób (uczniowie i personel zespołu szkół). Podczas kontroli nie stwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego. Obiekt spełnia wymagania sanitarno-higieniczne. Zakład opracował i wdrożył systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności, tj. dobrą praktykę higieniczną (GHP), dobrą praktykę produkcyjną

(GMP) oraz zasady systemu analizy zagrożeń i punktów krytycznych (HACCP). Dokumentacja w powyższym zakresie nie budziła zastrzeżeń. Żywnienie dzieci i młodzieży realizowane jest zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Do obiadów podawane są warzywa i owoce. Posiłki są urozmaicone, serwowane są różne rodzaje mięs oraz ryby. W stołówce nie stwierdzono używania niedozwolonych koncentratów spożywczych. Przeprowadzona analiza jadłospisu tygodniowego nie wykazała nieprawidłowości.

▪ **Stołówka w I Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze, ul. Kilińskiego 7, 65 - 508 Zielona Góra.**

W 2016r. przeprowadzono w obiekcie kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków nałożonych decyzją LPWIS w Gorzowie Wlkp. w zakresie doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w korytarzu technologicznym oraz w węźle sanitarnym personelu kuchennego. Kontrola potwierdziła wykonanie obowiązków. Stan sanitarno-techniczny oraz bieżąca czystość nie budziły zastrzeżeń. Jadłospis tygodniowy pod względem urozmaicenia i doboru różnorodnych produktów spożywczych nie budził większych zastrzeżeń. Potrawy zestawiane są prawidłowo również pod względem smakowym jak i kolorystycznym. W każdym tygodniu podawane są dania rybne. Stwierdzono zbyt małą podaż świeżych owoców - tylko dwa razy w tygodniu.

▪ **Stołówka Internatu w Zespole Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Zielonej Górze, ul. Botaniczna 66, 65 - 392 Zielona Góra.**

W 2016r. przeprowadzono w stołówce dwie kontrole sanitarne, 1 kontrolę tematyczną i 1 kontrolę sprawdzającą. Podczas kontroli tematycznej oceniono funkcjonowanie systemów zapewniających bezpieczeństwo żywności, tj. (GHP), (GMP) oraz systemu analizy zagrożeń i punktów krytycznych (HACCP). Stwierdzono, że systemy nie działają prawidłowo. Dokumentacja dotycząca ww. systemów prowadzona była nieprawidłowo, a zapisów nie prowadzono na bieżąco. Do produkcji posiłków stosowane były przeterminowane lub nieoznakowane środki spożywcze, zamrożone w niewłaściwych opakowaniach. Urządzenia chłodnicze były brudne. Za powyższe uchybienia osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 150,00 zł. Oceniony jadłospis dekadowy nie budził zastrzeżeń.

Kontrola sprawdzająca wykazała znaczną poprawę bieżącego stanu sanitarnego. Nie stwierdzono przeterminowanych środków spożywczych. Urządzenia chłodnicze doprowadzono do właściwego stanu sanitarnego. Dokumentacja została uzupełniona i prowadzona była na bieżąco, wymaga jednak dalszego dopracowania (usystematyzowania). Sposób prowadzenia ww. dokumentacji będzie przedmiotem następnej kontroli.

Wydano 2 decyzje płaćnicze za przeprowadzenie kontroli.

▪ **Stołówka w Bursie w Zielonej Górze, ul. Botaniczna 60, 65 - 392 Zielona Góra.**

Obiekt w zakresie infrastruktury i wyposażenia spełnia wymagania sanitarno-higieniczne. Zakład opracował i wdrożył zasady systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności (dobrą praktykę higieniczną - GHP i produkcyjną - GMP). Nie wniesiono uwag do prowadzonej w tym zakresie dokumentacji. Żywnienie realizowane jest zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Serwowane są różne rodzaje mięs i ryby, przetwory zbożowe oraz warzywa i owoce. Nie stwierdzono używania niedozwolonych koncentratów spożywczych.

▪ **Stołówka Internatu w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Sportowych w Zielonej Górze, ul. Wyspiańskiego 21, 65 - 036 Zielona Góra.**

W ciągu 2016r. przeprowadzono w stołówce 3 kontrole sanitarne, w tym:

- kontrolę kompleksową, podczas której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitów i ścian, drzwi i posadzek w pomieszczeniach kuchni właściwej, zmywalni naczyń stołowych, wydawalni posiłków oraz szatni i toalecie personelu. LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nakazującą usunięcie ww. nieprawidłowości oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli;
- kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła wykonanie wszystkich obowiązków z decyzji;
- kontrolę interwencyjną, w związku ze zgłoszeniem, w którym rodzic jednego z mieszkańców internatu wnosił zastrzeżenia co do sposobu żywienia młodzieży. Kontrola sanitarna nie potwierdziła zarzutów, interwencję uznano za bezzasadną. Żywnienie realizowane jest zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

III. Domy pomocy społecznej.

▪ **Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów, ul. Lubuska 11, 65-265 Zielona Góra.**

W 2016r. w zakresie higieny komunalnej przeprowadzono 2 kontrole: sprawdzającą oraz interwencyjną.

Stwierdzono, iż wykonano wszystkie obowiązki wynikające z dwóch decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydanych w 2015r., tj. doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego pokoje mieszkalne, łazienki oraz ciągi komunikacyjne.

Podczas kontroli interwencyjnej, w związku z wnioskiem mieszkańca placówki, dokonano oceny stanu sanitarno-technicznego i higienicznego kompleksu mieszkalnego, w którym przebywa osoba interweniująca. Nie stwierdzono nieprawidłowości wskazywanych we wniosku – interwencję uznano za bezzasadną.

W związku z otrzymaną prośbą o interwencję przekazaną przez mieszkańca domu pomocy przeprowadzono również kontrolę **w zakresie higieny pracy**. Osoba wnosząca interwencję poinformowała, iż narażona jest na działanie substancji rakotwórczych (farby na ścianie, płyny do mycia podłóg). Kontrola nie potwierdziła zarzutów wnoszonych w piśmie.

IV. Inne obiekty użyteczności publicznej.

- **Biuro Wystaw Artystycznych w Zielonej Górze, Al. Niepodległości 19, 65 - 048 Zielona Góra.**

Kontrolą objęto pomieszczenia higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne oraz otoczenie obiektu, a także postępowanie z odpadami komunalnymi. Stwierdzono, że bieżący stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz porządkowy jego otoczenia nie budził zastrzeżeń. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe.

- **Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy, ul. Długa 27, 66-008 Świdnica.**

Kontrolą objęto pomieszczenia higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne Muzeum oraz jego otoczenie, a także postępowanie z odpadami komunalnymi. Bieżący stan sanitarno-techniczny pomieszczeń obiektu oraz porządkowy jego otoczenia nie budził zastrzeżeń. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe.

- **Lubuskie Muzeum Wojskowe w Zielonej Górze z siedzibą w Drzonowie, Drzonów 54, 66-008 Świdnica.**

Kontrolą **z zakresu higieny komunalnej** objęto pomieszczenia higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne Muzeum oraz jego otoczenie, a także postępowanie z odpadami komunalnymi. Bieżący stan sanitarno-techniczny pomieszczeń obiektu oraz porządkowy jego otoczenia nie budził zastrzeżeń. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe.

W placówce przeprowadzono także kontrolę **w zakresie higieny pracy**, która dotyczyła oceny realizacji ogólnych wymogów bhp (badań lekarskich, środków ochrony indywidualnej, oceny ryzyka zawodowego), oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy czynników biologicznych i stosowania produktów chemicznych. Powyższa kontrola odbyła się również w związku z wnioskiem strony o zmianę terminu wykonania obowiązku dotyczącego zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian w ciągach komunikacyjnych w piwnicy prowadzących do pomieszczeń warsztatowych i stolarni, kotłowni oraz pomieszczeń sanitarno-higienicznych pracownika gospodarczego. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, LPWIS W Gorzowie Wlkp. zmienił termin wykonania

tego obowiązku w terminie do dnia 31 grudnia 2017r.

Kontrola wykazała brak instrukcji przechowywania i magazynowania środków niebezpiecznych w warsztacie konserwatora. Zalecono zaktualizować i uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy (rzemieślnik-pracownik gospodarczy, muzealnik, opiekun ekspozycji) o informacje dotyczące narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne i chemiczne oraz zutylizować substancje chemiczne przechowywane w słoikach szklanych po środkach spożywczych.

Podsumowanie:

1. W 2016 roku w związku z niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznych sal dydaktycznych, pomieszczeń sanitarnych dla uczniów oraz pomieszczeń pływalni wydano dwie decyzje administracyjne dla **Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, ul. Wyspiańskiego 21**. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień w salach lekcyjnych i pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów.
2. W **I Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kilińskiego 7** stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – wydano decyzję nakazującą usunięcie uchybień oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli.
3. W 2016r. wykonano obowiązki ujęte w decyzjach LPWIS Gorzowie Wlkp. w:
  - **Zespole Szkół Ekologicznych, ul. Francuska 25a,**
  - **Zespole Szkół Elektronicznych i Samochodowych, ul. Staszica 2,**
  - **Zespole Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, ul. Botaniczna 66,**
  - **Bursie, ul. Botaniczna 60,**
  - **Internacie Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, ul. Wyspiańskiego 21.**
4. Wydano decyzje zmieniające termin realizacji obowiązków dla: **Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych, ul. Staszica 2, Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, ul. Botaniczna 66.**
5. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami w zakresie higieny żywności i żywienia w **Stołówce Internatu Zespołu Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego, ul. Botaniczna 66** nałożono 1 mandat karny na kwotę 150,00 zł.
6. Podczas kontroli przeprowadzonej w **Stołówce Internatu Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, ul. Wyspiańskiego 21**, stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń kuchni, LPWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nakazującą usunięcie uchybień – decyzja została wykonana.
7. Kontrola sprawdzająca w **Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze** potwierdziła wykonanie wszystkich obowiązków wynikających z decyzji LPWIS w Gorzowie Wlkp.
8. Na wniosek strony zmieniono termin realizacji obowiązku dotyczącego zapewnienia właściwego stanu technicznego ścian w ciągach komunikacyjnych w piwnicy w **Lubuskim Muzeum Wojskowym z siedzibą w Drzonowie.**